

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Apare odată pe săptămână sub direcția și editura „SOLIDARITĂȚII” asociația Institutelor financiare române
Redacția și administrația: Cluj, Calea Regele Ferdinand Nr. 38 (edificiul Băncii Agrare S. A. Priv. Cluj).

Membrii asociației „SOLIDARITATEA”, sunt:

Agricola (Hunedoara), Agricola (Sebeșul-săseș), Albina, Ancora, Ardeleana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Agrară, Soc. An. privilegiată Cluj, Banca Centrală pentru Industrie și comerț Cluj, Banca Poporală (Caransebeș) Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Boșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (reuniune (Buteni), Codru (Lușă), Comuna, Concordia (Gi Decebal, Detunata, Doina, Economia (Cohalm), E. Grănișterul Bănățan, (Mehadia) Insoțirea de credit Isvorul (Sângiorgiu), Lăpușana, Ligediana, Lipova Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, 1 (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de Impi șana (Caransebeș), Secășana, Selăgeana, Silvania Tărnăveana, Timișana, Țibleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul (Tășnad) Zărândeana, Zlăgheana, Zorile.

On. Biblioteca U

(1) 2 ex. Fr.

Cluj

ROMANI
Vascau

ABONAMENTUL
PE 1 AN LEI 200. — PE 1/2 AN LEI 100.
NUMĂRUL 4. — LEI.

REDACTATĂ DE BIROUL „SOLIDARITĂȚII”

Director răsp. ION I. LAPEDATU
Redactor „ VASILE VLAICU

TAXA PENTRU INSERTIUNI:

De fie-care cm 3 Lei.
Bilanțurile după tarif special.

BANCA CENTRALA pentru Industrie și Comerț

Cu deosebit interes s'a așteptat bilanțul acestei bănci. Publicul mare, ca acționar al acestei întreprinderi, era dornic să vadă, cifrele bilanțului, pentru a-și putea da bine seama, despre rezultatele obținute în anul trecut. Căci în definitiv, bilanțul ca atare nu interesează pe acționar numai fiind-că cuprinde separat evidențiat câștigul realizat, ci beneficiul trebuie să-l intereseze alcătuirea lui, felul cum a înțeles direcțiunea să plaseze capitalele încredințate de acționari, deoarece dela felul plasamentului, depinde prosperitatea din viitor.

Și de a eia, nici nu mă miră de loc, că acționarul nostru însuși caută să dea viață cifrelor bilanțurilor, disecând așa zicând și analizând fiește care poziție în parte, dând o mai mare atențiune părții de „Active” decât aceleia, pe care se evidențiază pentru saldare, „Beneficiul net”.

În definitiv, mărimea acestui beneficiu, depinde în mare parte dela felul cum înțelege direcțiunea să compună bilanțul, să prețuiască diferitele părți de avere; fără ca prin aceasta să vină cătuși de puțin în contradicție cu dispozițiunile legale, cel mult, păcătuiind contra prudenței, ce se impune de marea responsabilitate morală, ce o are pentru buna chivernisire a averilor străine concretizate ei.

Un bilanț trebuie privit, cetit și analizat din trei puncte de vedere și anume:

1. al continuității,
2. „ clarității și
3. „ adevărului, căci atunci, când la o întreprindere s'a ținut cont de aceste trei calități pe care ar trebui să le întrunească bilanțurile tuturor întreprinderilor, ce lucră și cu capital străin, bilanțul va purta timbrul realității, și nici nu va avea lipsă, ca să fie însoțit de raporturi prea lungi, căci iel însuși vorbește aceluia care-l știe ceti, și acționarul, va găsi toate lămuririle necesare, fără sprijin strein.

Să analizăm deci și bilanțul Băncii Centrale pentru Industrie și Comerț, d.n punctul de vedere, al celor trei calități.

Să începem cu *continuitatea*. Ce înseamnă acest lucru? și n ce constă importanța acesteia?

Fiește care parte de avere, are o numire, ce stă în strânsă legătură cu felul ei. Tocmai această specificare, după părțile de avere ce lucră și se transformă încontinuu, pentru a produce beneficiile, e de o capitală importanță, pentru acționar, căruia nu-i se poate lua dreptul de a ști și el, felul, cum s'au întrebunțat banii lui; dacă Direcțiunea înțelege să țină cont de o anumită armonie între părțile de avere, dacă n'a inițiat afaceri riscate, și în fine, dacă lichidatea a atins o limită. că ori și ce surprindere neplăcută să fie eschisă.

Acestea sunt și considerațiunile, ce au călăuzit specialiștii nostri, la compunerea *Bilanțului-tip.* al cărui rost ar fi să fie, o detaliare cât mai mare după părți de avere și operațiuni, inaugurându-se politica cărților deschise ori și cui, nu numai celor în gospodăria internă, facilitând acestora posibilități

de-a influința prin adunările generale, dezvoltarea din viitor, bazându-se acționarul pe fapte concrete stabilite din bilanț și nu pe presumpțiuni, cari de multe ori, mai mult rău fac, decât ajută cauzei comune.

Continuitatea, se manifestă, p. în numirea egală a diferitelor compturi din bilanț, în diferiții ani, presupunând, că părțile de avere rămân aceleași, schimbându-se numai partea numerică, adică cifra cuprinsă în bilanț.

Asemănarea dintre diferitele bilanțuri, dar mai cu seamă, între Bilanțul gestiunii anterioare și al celei recente, îi permite acționarului să-și formuleze concluziile sale, asupra bazelor, pe cari e pusă întreprinderea, cât și asupra felului cum s'a înțeles de către conducere, să se plaseze plus capitalul unei gestiuni și dacă solvabilitatea, lichiditatea și siguranța, s'a mărit sau nu?

Acest principal al *continuității* s'a observat strict la Banca Centrală pentru Industrie și Comerț, căci începând de la primul an, de la 1919, toate Bilanțurile cuprind aproape aceleași compturi, și e atât de ușor prin o simplă comparație, să stabilim aritmeticeste schimbarea obvenită în părțile de avere.

Să asemănăm numai anul 1921 cu cel din 1922. Mai întâi de toate, observăm o creștere însemnată a capitalurilor puse de clienți la dispozițiunea ei, o creștere de peste 66 milioane, lucru ce denotă, nu numai o încredere tot mai mare a publicului, ci și faptul, că Banca Centrală umple un gol, și a înțeles bine de tot, să se închege tot mai mult cu manifestările naționale pe terenul economic al României.

Fondul de rezervă, chemat a acoperi eventuale pierderi, fără a se face apel la simțul de jefă al acționarului, cu dotația anului curent, încă arată un plus de 1 mil. Lei și astăzi, capitalul acționar are o acoperire de 34 %, un lucru, care nu se poate constata la alte multe întreprinderi similare, cu toată vechimea lor.

Și acest lucru, trebuie în întreaga lui valoare apreciat, constituind și pentru creditorii, fondul de rezervă, rezerva de fier, întru siguranța banilor plasați.

Atunci, când o întreprindere, poate număra la activul său abia 4 ani de activitate, și cu toate acestea, să dispună peste $\frac{1}{3}$ a capitalului societar, ca rezervă, înseamnă, că conducerea își dă perfect seama, că timpurile ce trăim, impun prudență și cruzare, pentru a fi gata de luptă și în o situațiune schimbată, când împrejurările ne aduce cu sine pierderi, ce nu pot fi prevăzute și mai puțin delăturate.

S'a inaugurat un spirit occidental de-a consolida și întări mai întâi întreprinderea și numai pe urmă, a căuta satisfacerea dorinței acționarilor după beneficii mari, sub formă de *dividende grase*, urmărind

și persistând în această tendință, fără a ține cont de manifestările de multe ori ostile a celor interesați, ce nuzesc a exploata situațiunea momentană, chiar și în detrimentul lor de mai târziu.

Pe când la analiza părții de *active*, găsim și aici o conduită tot mai bine definită a conducătorilor după lichiditate, adică o nuzință tot mai vădită și mai sănătoasă, de a achiziționa și plasa banii în părți de avere, ce ușor și fără risc pot fi convertite iarăși în numerar, dacă situațiunea ar reclama acest lucru.

Așa de exemplu, materialul cambial arată o diferență de cca 40 milioane și acest lucru într'un singur an. Această creștere, s'a făcut în raport cu primii doi ani în detrimentul conturilor curente, cari deși ca siguranță nu rămân cu nimic înapoiă scontului, totuși acestora le lipsește mobilitatea, după care trebuie nuzuit.

Cunoscând grupul de industrii creat cu concursul acestei bănci și căutând o explicație pentru scăderea aritmetică a cont-curentului trebuie firesc să găsim explicațiunea în faptul, că unele industrii începându-și activitatea, și au achiziționat capitale proprii de rulare, replătinduși soldurile debitoare, cari apoi s'au putut da mai departe în formă de Scont care rulează mai repede și presintă avantajii ca nici un alt plasament.

Conturile curente și participațiunile, față de anul 1921, încă înregistrează o urcare de peste 34 milioane, lucru ce stă în strânsă legătură cu creațiunile industriale, înființată în 1922, cu concursul Băncii Centrale, din partea căreia au fost și finanțate în momentul începutului, când ori și ce întreprindere, e avizată la ajutor străin.

Participările și finanțarea întreprinderilor nou create, într'u nimic nu micșorează nici lichiditatea, și nici rentabilitatea, de oarece industriile noi chemate a emancipa consumul intern, față de import, au nu numai tot sprijinul factorilor de drept, ci ele, sunt emanări ale dezvoltării economice, isvorite din necesitatea tot mai imperioasă de a avea *industrii naționale*, mai cu seamă, că sunt date toate posibilitățile de o bună și sigură dezvoltare și prosperare în viitor.

Sub o presiune unguerească, băncile românești în trecut au dat prea puțină importanță industriei, din două considerațiuni; lipsa de încredere în puterile proprii, lipsa de fonduri mai mari, având băncile noastre o misiune mai mult națională, decât economică, de indeplinit.

Schimbarea politică aduce cu sine o nouă orientare. Supremația politică fiind deja asigurată elementului românesc, ca element majoritar, trebuia căutată supremația pe teren economic, căci găsim atâta ade-

vâr în maxima, „progresul cultural și material stă în strânsă legătură cu comerțul și industria“.

S'a deschis un vast câmp de activitate băncilor noastre special din Transilvania, predestinată direct pentru industrializare, dar erau greutăți mari de tot de învins.

Trebuia mai întâi, înrădăcinată și familiarizată ideia necesității participării băncilor noastre la noile creațiuni industriale și pe urmă, trebuia să se facă educațiunea acționarilor noștri, de a se mulțumi cu beneficii mai mici la început, în vederea unei cât mai bune consolidări, urmând, că mai târziu să primească o recompensă sub formă de dividende mai superioare, de cât dobânzile ce eventual se pot încasa normal.

Banca Centrală pentru Industrie și Comerț trebuie deci just apreciată de lumea noastră și din acest punct de vedere.

Conștie de greutățile începutului și dificultățile ce va întâmpina tocmai în urma faptului, că rupe cu un trecut învechit, pentru a inaugura un spirit nou, a căutat să facă această educațiune fără a urmări o politică de dividend, ci ținând cont mai întâi de interesele de consolidare internă și de interesele superioare economice ale națiunii noastre, și astăzi, poate avea satisfacția de a vedea industriei mari, înfloritoare, în deplina activitate, ce-și aduc aportul lor și cari încă contribuiesc la lărgirea cercului de activitate, chiar bancar al său, așa fiind profitul dublu.

Dar nici ramura comercială nu e neglijată. Ne-o dovedește cifra frumoasă de 20 milioane Lei a mărfurilor ce se aflau în depozitele sale la 1 Ianuarie 1923, și secțiile comerciale create în decursul anului trecut, pe lângă sediile sale.

Și fiind vorba de o bancă românească, era prea natural, ca în primul rând să satisfacă trebuințele comercianților români, cari aduceau încrederea lor, și cari de sigur, s'au bucurat de un tratament cu adevărat comercial.

Beneficiul de peste 8 milioane Lei, realizat la operațiunile comerciale, ne dovedește o activitate laborioasă, prudentă și deci încoronată cu deplin succes.

Să trecem acum, la calitatea a doua, pe care trebuie să o întrunească un Bilanț, la calitatea *clarității*. Importanța acestei calități constă, în lămuririle pe cari un bilanț, în urma alcătuirii lui, singur ni le dă asupra compunerii și evaluării părților de avere, cât și a capitalului propriu și strein, fără a se căuta o *voalare* a acestora, arătându-se deci corect, cinstit și deschis, fiește care parte de avere separat.

În Germania, Anglia, Elveția etc. chiar prin lege se prevede această claritate, introducându-se o anumită șemă, care permite acționarului o privire

cât mai clară și mai adâncă în situațiunea internă a unei societăți anonime.

Căci, ce rost ar mai avea un bilanț, în care starea reală se ascunde prin acumularea de compturi, ce represintă, diferite părți de avere, într'un singur compt, în care se retac, se ascund, se falsifică chiar însușele trecutului, căutând a scăpa de critica obiectivă, în speranța unei refaceri în anul viitor.

Durere, la noi în ultimii ani, tot mai mult ne ie dat să vedem bilanțuri, ce greșesc contra acestui principiu, în cari, sume de milioane, sunt evidențiate într'o singură sumă, atât în Bilanț cât mai cu seamă în comptul Pierdere și Profit, chemat a ne informa asupra cheltuelilor, mărimea și oportunitatea lor, și asupra beneficiilor realizate, după ramurile de operațiuni.

Bilanțul Băncii Centrale pentru Industrie și Comerț, corespunde și acestei cerințe, căci găsim specificat în parte părțile de avere după felul și importanța lor, singură partea de *Venit* lăsând de dorit, căci ar fi fost mai salutar, dacă s'ar fi arătat în parte, separat diversele beneficii realizate, după categoria lor.

Presupun aici mai mult o greșală de formă, și sper, că pentru anul viitor, Direcțiunea ne va satisface și această curiozitate.

Mână în mână — și de aceeași importanță ca claritatea — merge și calitatea a treia, aceea, a *adevărului* din Bilanț.

Părerea specialiștilor asupra acestei calități ie foarte diferită. Ei fac o deosebire între adevărul absolut și cel relativ, de fapt o deosebire între ambele nici nu poate exista, căci părțile de avere la cari se referă aceeași calitate, trebuiesc evaluate, după anumite principii, bine definite de legea comercială, e cert nu la noi ci în extern.

Acționarul, i-și validează dreptul de control în ceia-ce privește *adevărul* celor cuprinse în bilanț, prin Comitetul de Cenzori și prin Consiliul de Administrație, cari ambele, au responsabilitatea juridică pentru cele subscrise, și numai rare ori s'au ivit cazuri, de încălcări, a prescripțiunilor legale.

Pedepsele, ce se pun în vedere pentru Bilanțurile false și activitatea Comitetului de Cenzori, ie o cheazăsie directă, a realității celor arătate.

Dar, mai are și acționarul posibilitatea unui control, intrucât bilanțul întrunește calitatea a treia, aceea, a prețurii imobilelor și a portofoliului de Efecte Publice și Participațiuni, și asemănarea celor două valori, căci dacă se ivește o diferență, adecă cifra cuprinsă în bilanț, e mai mică, decât valoarea de prețurire, ce constituie valoarea pentru ziua compunerii bilanțului, avem un bun indiciu, că s'a purces corect, s'au strâns rezerve latente, avem de a

face cu cifre adevărate și nu cu unele mărite și umflăte, în vederea distribuirii unui dividend.

Scot din bilanțul Băncii Centrale, în relief poziția „Imobile” evidențiate cu peste 11 milioane Lei, ori acela, care cunoaște aceste imobile, găsește, că Direcțiunea a rămas în limitele celei mai stricte prudențe, luând numai valoarea din registru, așa cum se face în occident și cum și la noi, va trebui să se facă în viitor.

Judecând, deci bilanțul Băncii Centrale pentru Industrie și Comerț, din punct de vedere al celor trei calități, găsim cea mai strictă observare a regulilor contabile, și aflăm și un indiciu, că opera de consolidare s'a continuat și-n anul trecut, având speranța, că anii viitori, vor ridica această Instituțiune, în rangul celor mai mari și mai solide bănci din provincie.

Și fiind-că Țara noastră are lipsă de astfel de bănci, numai bucura ne putem, urându-i prosperitate deplină.

SABIN CIORANU

Conferențiar la Academia Comercială.

Adunarea generală ordinară a Băncii Agrare, Societate Anonimă, Cluj.

În prezențe a 65 acționari, reprezentând 22604 acțiuni cu 1283 voturi, s'a ținut a treia adunare generală ordinară a Băncii Agrare în ziua de Joi, 12 Aprilie 1923 la orele 4 p. m. în localul băncii.

Adunarea generală a fost prezidată de președintele consiliului de administrație. Dl Dr. Petre Poruțiu.

Ca notari au fost numiți Dnii Dr. Victor Man și Emil Chiffa, iar ca verificatori au fost rugați să să funcționeze Dnii acționari Ștefan Boer și Dr. S. Dragomir.

Asupra dării de seamă a Consiliului de administrație vorbește Dl Dr. Ioan Suci, făcând un reasumat istoric al reformei agrare în Ardeal și punând concluzia, că atunci, când este vorba de apărarea Băncii Agrare, toți Românii din toate colțurile Țării sunt datori să sară în ajutor, fie ei de ori-ce partid politic, fiind o datorie națională a menține instituțiile noastre economice românești.

Propune aprobarea bilanțului și a propunerilor Comitetului de cenzori.

Acționarul, Dl Dr. Clemente Barbul, cere clarificări asupra motivelor, pentru cari nu s'a semnat bilanțul de către toți membrii Consiliului de administrație, lipsind semnăturile Domnilor Ionel Comșa, Dr. Emil Hațiegan, Dr. Ioan Iacob, Dr. Avram Imbroane și Dr. Ioan Vescan. De asemenea cere ex-

plicațiuni asupra amortizărilor, ce s-au făcut, deoarece, suma de Lei 78.814.17 nu i se pare, că cuprinde toate amortizările atunci, când Consiliul de administrație vorbește de anumite pierderi mai mari. În sfârșit cere explicațiuni asupra rentabilității operațiilor băncii, fiindcă nu i se pare potrivit cu ființa băncii să se tot fondeze întreprinderi și industrii atunci, când țărănul român are nevoie de împrumuturi și plătește la streini camete grele.

Dl Dr. Nic. Comșa roagă pe Dl Dr. Cl. Barbul să-și dea propunerile în scris, ceea ce Dl. Dr. Barbu renunță, fiind-că a cerut numai explicațiuni.

Acționarul, Dl Aurel Muntean, protopop, cere explicațiuni asupra operațiilor, ce au adus pierdere băncii.

Președintele răspunde și clarifică pe toți vorbitorii, arătând, că baza de drept și de legalitate nu s-a abandonat nici un moment. În privința tratatelor cu Guvernul, deocamdată nu se poate raporta nimic precis.

Faptul, că membrii, cari absentaseră dela ședința consiliului nu au semnat bilanțul, nu atinge absolut de loc valabilitatea aceluia. Ce privește explicațiunile cerute, cărțile și archiva băncii stau la dispoziție pentru cine se interesează, crede însă, că adunarea generală nu poate lua locul aparatului administrativ și executiv al băncii. Dacă se pune chestiunea de responsabilități, președintele arată mijloacele legale. Crede, că nimeni nu poate fi făcut răspunzător pentru cazut Băncii Națiunii, nici pentru căderea valutei germane, fiind fapte independente de amestecul consiliului de administrație al băncii noastre.

Dl Dr. Aurel Vlad, replicând la diversele observațiuni, arată că aici și acum este timpul și locul, când și unde membrii consiliului de administrație, cari nu aprobă conturile de încheiere să și facă rezervele, pe cari de altfel le pot face și în baza legii comerciale la Tribunalul comercial. Intru cât ei sunt prezenți și aprobă bilanțul, nu mai are nici o importanță, că l-au semnat sau nu.

Ce privește amortizarea pierderilor, D-sa explică, că sunt două metode de amortizare: una este amortizarea înainte de încheierea bilanțului și alta este aceea, ce se face la încheierea conturilor și care se vede în conturile de încheiere. Aici avem cazul primei metode, ceea ce pentru rezultat este egal. Relievă faptul, că Consiliul de administrație a preferat să amortizeze absolut toate pierderile ivite și a renunțat la repartizarea acelor pe mai mulți ani. Arată, că bilanțul este atât de sever și de real, cum nu se putea mai strict și mai real și cu toate acestea beneficiul net este de 2,872.903.18, rezultat care s-a obținut fără nici o urcere a valorii edificiilor-

lor și realităților. În sfârșit s-a procedat cu cea mai mare rigoare posibilă.

Fiind pusă la vot propunerea Dlui Dr. Cl. Barbul: ca să se aleagă o comisiune de 2—3 membri experți pentru cenzurarea din nou a socotelilor și pentru convocarea unei adunări generale extraordinare, care să discute perderile și să stabilească responsabilitățile, această propunere a întrunit numai 33 voturi din 1283 voturi prezente.

Președintele punând la vot propunerea comitetului de cenzori și a Dlui Dr. Ioan Suci, aceasta a întrunit totalitatea voturilor minus cele anterioare 33.

Președintele declară, că adunarea generală a aprobat bilanțul.

Punctele următoare se primesc fără multă discuție. Se stabilește, că dividendă de 5% se înțelege netto, banca suportând impozitul pe dividendă.

Suma de 143.350.44 se lasă la dispoziția Consiliului de administrație.

La propunerea Dlui Dr. Izidor Marcu se alege următoarea delegațiune specială pentru chestiunile disciplinare și de pensionare ale directorilor și sub-directorilor în conformitate cu art. 36 din statute cu mandat pe un an: Dr. Simion Nemeș, Dr. Simion Tămaș, Dr. Octavian Sglimbea, Dr. Ioan Lupaș, Iosif Oarga, Ion F. Negruțiu, Dr. Valentin Poruțiu.

În fine s'au stabilit aceleași marce de prezență (jetoane), ca și cele vechi și adunarea generală a luat sfârșit la orele 6 p. m.

RAPORTOR.

Transporturile aeriene.

Expediții poștale pentru Orient.

Cu începere dela 1 Aprilie Compania Franco-Romană de Navigația aeriană intensificându-și traficul, plecările și sosirile avionelor din și pentru București pe linia Paris și Londra, vor avea loc zilnic, cu escale în Belgrad, Budapesta, Viena, Praga și Strassburg.

Expedițiunile poștale transportate prin avioanele menționatei Companii sosesc la Belgrad în 3 ore, la Budapesta în 5 ore, la Viena în 7 ore, la Praga în 9 ore, la Strassburg în 12 ore, la Paris în 16 ore și la Londra în 19 ore de zbor.

Pentru scrisori și cărți poștale peste taxele internaționale obișnuite se percepe o suprataxă de 6 lei pentru transportul aerian. Pentru scrisorile ce trec de 20 grame greutate se percepe în plus câte 6 lei de fiecare 20 grame sau fracțiune.

La colete taxele variază după distanțele de parcurs.

Pentru informațiuni mai detaliate publicul se poate adresa la ghișeul Poștal No. 1 și la biourile Companiei Calea Victoriei No. 71.

Banca „Corvineana“ din Hunedoara

În liniște și fără reclamă, banca „Corvineana“ își continuă drumul pe calea progresului și dezvoltării. După noua emisiune de acțiuni din anul 1920, capitalul societar se urcase dela 35.000 lei, la suma de lei 250.000, cu care capital societar „Corvineana“ arată la finea an. 1922 active totale de lei 4.036.670,19, venit brut de lei 468.053,79 și net de lei 147.414,07.

Din bilanțul anului de gestiune 1922, se evidențiază încrederea crescândă a publicului mare în soliditatea și cinstea de afaceri a băncii, care se reoglindează pe deplin din depunerile plasate la această bancă, cari azi ating cifra de peste trei milioane Lei. Circulația anului expirat a fost de Lei 23.000.000.

Adunarea generală a „Corvineanei“, care s'a ținut Duminică în 25 Februarie 1923, la care au luat parte 39 acționari, reprezentând 1325 acțiuni cu 560 voturi, a avut ca oaspeți pe d-l Dr. Mihail Mărcuș, directorul sucursalei „Băncii Românești“ din Arad, dr. George Dubleșiu, prefectul județului și dr. Eugen Tătar, jurisconsultul județului Hunedoara.

Deschiderea adunării s'a făcut prin cuvântul d-lui Teofil Tulea, primarul orașului Hunedoara. D-l Valeriu Bejan directorul băncii a dat cetire raportului direcțiunii despre activitatea „Corvineanei“ pe anul de gestiune 1922. S'a citit apoi bilanțul și socotelile anului 1923, precum și raportul comitetului de cenzori, dându-se absolutoriul cuvenit.

S'a reales în consiliul de administrație d-nii dr. Ioan Popoviciu, Adam Lula și inginer Ștefan Mateescu, iar în locul devenit vacant prin repausarea membrului Iosif Șoimos s'a ales d-l George Serafin, șeful administrativ al Uzinelor de fer ale Statului din Hunedoara.

Adunarea a decurs în cea mai perfectă însufletire.

„Cine are urechi de auzit, să auză“, a zis mântuitorul. Cine are ochi de văzut, să vadă, că „Revista Economică“ este singura foale românească luptând, pentru solidarizarea forțelor românești.

Depozite și reescont

Constatări cu ocazia publicării bilanțurilor pe 1922.
(Articol din afară.)

Și în 1922 constatăm, că băncile noastre au săvârșit același păcat al excesivei lor angajări prin reescont.

Am mai discutat și altă dată această chestiune, și credem, că nu este de prisos a insista asupra ei și cu ocaziunea bilanțurilor încheiate pe 1922.

Strict teoretic vorbind, o bancă ar trebui să lucreze numai prin propriile sale mijloace: capitalul și rezervele.

În practică, acest lucru însă este imposibil.

De ce?

Pentru ca banca să-și scoată cheltuielile de administrație (salarii, furnituri, mobilier, timbre, etc.) plus impozitele, plus rezervele pentru eventualele amortizări, ar trebui să-și plaseze capitalul său cu dobânzi fantastice, pentruca, scăzând din dobânzile încasate, cheltuielile de mai sus, plus impozitele, etc., să mai rămână încă un 15—20 la sută profit net, care să se distribuie acționarilor.

* * *

Pentruca banca să poată să realizeze un dividend de 15—20 la sută la capitalul său, fără ca însă la plasamentele sale să perceapă 40 sau 50 la sută dobândă, este silită a-și procura fonduri străine de manipulare, fonduri externe, cari sunt depunerile sau reescontul.

Ce sunt depunerile?

Primesc dela clienți bani spre fructificare, la care plătesc dobândă 4—5 sau 6 la sută pe an, și acești bani îi plasez cu 10 sau 12 la sută. Diferența de dobândă îmi acoperă cheltuielile, sau chiar îmi procură procente în plus pentru dividende.

Ce este reescontul?

Pentru banii plasați iau polițe (fie împrumuturi directe pe polițe, fie împrumuturi de cont curent pe ipoteci, lombarde, cesiuni, etc., la cari totuși iau polițe de rulment, pentru reîntrarea în fonduri). Aceste polițe, cari reprezintă plasamentul meu, le reescontez la altă bancă, sau la Banca de emisiune, îmi iau înapoi banii, pe cari îi plasez din nou; iau iar polițe, iar le reescontez, iau iar bani pe ele, iar fac plasament mai departe, și astfel îmi înmulțesc mijloacele de exploatare. Plătesc la reescont 6 la sută la Banca Națională sau 9 la sută la altă bancă, și plasez banii cu 10 sau 12 la sută. Diferența de dobândă îmi rămâne.

Care din aceste două surse de procurare de fonduri străine este mai de preferat?

Desigur că depunerile.

Politica cea mai cuminte de bancă este de a cultiva depunerile, și a nu uza de reescont, decât la strictă necesitate. A nu uza de reescont nici-odată în vederea procurării de fonduri pentru plasamente. Reescontul să fie supapa de siguranță. Reescontul să fie totdeauna cheia, care să restabilească, la nevoie, echilibrul între activul și pasivul unei bănci.

Cred dar că cele de mai sus formează axiomul cel mai fundamental în politica de bancă.

Într'adevăr depunerile sunt foarte elastice. A cultiva depunerile, este cea mai fericită politică pentru o bancă. Mai ales dacă majoritatea depunerilor sunt pe termene fixe, banca este la adăpostul surprizelor. Afară de aceasta, termenul unei depuneri nu înseamnă o scadență fatală, cum e scadența unei polițe.

Oricâte depuneri ar avea o bancă — chiar toate la vedere — nu pot constitui un pericol, dacă banca nu este deloc angajată prin reescont. Orice cerere de restituire de depozite se poate ușor satisface prin reescont. De aceea am spus că reescontul trebuie să fie numai și numai cheia, care să restabilească echilibrul între activul și pasivul băncii.

* * *

Să luăm cazuri concrete:

O bancă are zece milioane capital.

Depuneri 50 milioane.

Plasamente 60 milioane.

Reescont nimic.

Presupunem că vin cereri de retrageri de depozite 20 sau 30 milioane

Dacă banca nu este deloc angajată la reescont, poate oricând face reescont, și la un capital de zece milioane, poate oricând găsi credit de reescont de 20 sau chiar 30 milioane pentru restituirea depozitelor. (?? Red.)

Presupunem că ar veni o retragere de depozite integrală de 50 milioane, banca încă poate restitui aceste depozite, făcând 30 milioane (?? Red.) reescont, iar 20 milioane realizând din plasamente (o bancă trebuie totdeauna să aibă grija de a avea plasamente cât mai lichide, ferindu-se cât se poate mai mult de imobilizări.

Să presupunem al doilea caz:

O bancă are 10 milioane capital.

Depuneri nimic.

Reescont 30 milioane.

Plasamente 40 milioane.

Situațiunea este mult mai grea. Reescontul este totdeauna amenințarea.

„Mai ales dacă plasamentele se imobilizează, reescontul este condamnat la o preschimbare a polițelor la infinit. Și dacă banca creditoare, care ți-a acordat creditul de reescont, îți cere reducerea angajamentelor, sau îți denunță creditul? Mai ales pe

vremuri de criză, băncile angajate excesiv prin reescont, sunt expuse la bancrută.

Să luăm alt caz, cazul cel mai stupid.

O bancă are zece milioane capital.

Depuneri 50 milioane.

În loc ca banca să se mulțumească cu aceste 60 milioane fonduri de exploatare, și să facă un plasament de 60 milioane, se antrenează în plasamente cu orice preț, în extinderi de afaceri cu orice preț, și mai face și reescont 30 milioane, pentru a avea un plasament de 90 milioane.

Iată că vine o retragere de depozite de 30 milioane.

De unde va lua banca acești bani? Credit de reescont numai găsește, de oarece este suficient angajată prin 30 milioane la un capital de zece milioane.

Iată că mai vin și băncile creditoare și cer reducerea angajamentelor de reescont. Ce face banca în acest caz?

Poate să execute integral pe debitorii săi, pentru a lichida în scurt timp plasamentele sale și a-și plăti creditorii? Exclus. Bancruta.

* * *

Ce constatăm cu ocazia bilanțurilor pe 1922? Mai toate băncile sunt excesiv angajate prin reescont.

Băncile provinciale în special, trăesc numai din reescont, neglijează complectamente politica de depuneri. Nu citez nume. Dar mai toate băncile provinciale, care și-au publicat bilanțurile până acum (același lucru ca și în 1921) au depuneri mai mic decât capitalurile lor, în schimb angajamente a reescont de două sau de trei ori capitalurile.

Mai ales astăzi, când piața noastră duce atâta lipsă de numerar din cauza tezurizării țaranilor, neglijarea politicii de depuneri din partea băncilor provinciale, este cea mai flagrantă călcare a misiunii lor. Băncile provinciale preferă să plătească la București 9 sau 10 la sută dobânzi la reescont (pe care l plasează cu dobânzi de uzură) în loc de a cultiva depunerile țărănești, la care ar plăti maximum 6 sau 7 la sută, și ar ușura și piața monetară, prin pomparea numerarului.

Marile bănci din București ar trebui să ia măsuri în această privință și a da o directivă sănătoasă politicii de bancă din provincie.

Politica de bancă a băncilor provinciale, dusă în mod greșit încă dela înființarea lor, stânjenește în mod indirect viața economică generală a țării, și antrenează fără voie însăși marea finanță din București pe această pantă. Băncile din București, desigur, din interese superioare, nu pot trânti la pământ două sute de bănci din toate colțurile țării.

Aceasta nu înseamnă însă ca marea finanță din București să nu dea finanței provinciale adevărata directivă în politica de bancă.

I. C. LUCACI

Pustiirea pădurilor grănicerilor bănățeni!

Județul Caraș-Severin este partea cea mai bogată în frumuseți naturale iar din punct de vedere național el a fost în vremurile grele fortăreața inexpugnabilă a românismului de dincoace de Carpați.

Una dintre marile avuții ale acestui colț de țară o formează pădurile lui seculare cari acopere munții lui superbi.

Incepând de la regimul unguresc și până astăzi — sub regimul românesc — firme comerciale și-au întins stăpânire peste întreg complexul acestor bogății naționale exploatându-le împotriva intereselor grănicerilor lui Traian Doda.

Falnicii munți cu minunatele lor păduri de brazi, fagi, goruni etc. seculari sunt aproape devastați, iar grănicerii bănățeni — urmașii „puilor de vulturi” de eri — în curând vor fi aduși la sapă de lemn.

Exploatatorii sunt persoane foarte influente încât nimeni — nici comitetul administrativ, nici chiar președintele — absolut nimeni, dintre cei în drept nu au îndrăzneala să spună adevărul, curat și întreg în fața grănicerilor.

După exploatarea sălbatică de pe timpul Ungurilor, când au fost trădați în mod mișelesc de către unii dintre fruntașii lor, azi sârmanii grăniceri se sbat tot în aceleași suferințe de oarece pentru ei nu s'a arătat încă sfătuitorul și apărătorul cinstit.

Impădurăriții grăniceri, ar avea și ei drepturile lor, dar nu este cine să le apere, acțiunea de reziliere a unor contracte prelungitoare din motive ușor de înțeles iar serviciul de economie al acestei considerabile averi, de un miliard, nu e capabil să facă față tuturor nevoilor.

Informatorul meu, un vechiu grănicer și martor ocular al unor mari întâmplări istorice din trecut, îmi spune cu ochii înlăcrămați:

— În curând în această regiune a Banatului numai stâncile și înfiorătoarele lor prăpăstii vor mai vorbi urmașilor nostri despre bogățiile noastre strămoșești, iar noi populația de peste 100 mii de suflete, nepoții lui Traian Doda vom fi muritori de foame și vom fi împinși de jidani să apucăm drumul pribegiei, înspre locuri mai bune.

Cuvintele bătrânului „vultur” exprimă toată amărăciunea sufletului lui și ele sunt expresiunea strigătului de durere al unui popor, partea cea mai aleasă a neamului nostru de dincoace de Carpați.

Vor auzi, guvernării noastre acest strigăt de durere?

COMȘA.

Cronica Bilanțelor.

„Albina“ inst. de credit. Sibiu. Anul L. capital 25.000.000. Fonduri 15.978.371, — Scrisuri-fonciare 2.000.000 Depuneri 255.998.037. Reescont 32.755.000 — Int. transit. 2.545.439. Beneficiu net. 7.612.873. — Active: Escont 857.774.731. Hipotecare 24.898.476 — Cont-curent 224.346.950. — Imobile 2.462.939. Efecte 31.442.925. Impozite 1.044.494.

„Banca Comercială Română“ s. a. Gătaia. Anul I. Capital 500.000. Depuneri 213.160. Reescont 120.700. Beneficii net 38.183. Active: Escont 182.825. Imobile 571.003. Marfă 104.620. Impozite 3011.

„Banca“ populară inst. de credit Caransabeș. Anul XVI. Capital 1.000.000. Fonduri 113.484. Depuneri 4.447.052. Reescont 412.017. Int. transit. 125.421. Beneficiu 144.098. Active: Escont 3.970.649. Hipot. 1.874.715. Impozite 34.816.

„Crișana“ inst. de credit Brad. Anul XV. Capital 500.000. Fonduri 806.827. Depuneri 8.401.095. Inst. transit. 69.146. Beneficiu net. 150.116. Active: Escont 3.368.490. Cont-curent 1.254.902. Mărfuri 1.303.148. Impozite 134.424.

„Economul“ inst. de cred. Cluj. Anul XXXVII. Capital Lei 3.000.000. Fonduri 1.113.510. Depuneri 6.508.371 Reescont 1.948.400. Int. transit. 47.081. Beneficiu net. 514.257. Active: Cambii 3.681.169. Cont-curent 6.485.411. Efecte 1.973.938. Int. antic. 17.613. Impozit 192.764. Amortizării 9795.

„Opnica“ reun. de păstrare Ciachigărbău. Capital 205.015. Depuneri 703.833. Fonduri 3905. Inst. transit. 11507. Beneficiu net. 10774. Active: Imprumuturi 635.798. Mărfuri 124.376. Amortizări 4577. Impozite 2058.

„Victoria“ inst. de cred. Arad. Anul XXXV. Capital Lei 12.000.000. Fonduri 8.525.382. Depuneri 75.524.458. Reescont 12.790.950. Inst. transit. 1.178.279. Beneficiul net 3.064.272. Active: Escont 39.966.783. Hipot. 352.668. Cont-curent 47.708.543. Imobile 470.354. Efecte 7.910.937. Impozite 285.580.

O expoziție de animale la Budapesta

O expoziție de animale de prăsilă s'a ținut la Buda-Pestă la finele lunii Martie.

Ungaria depune o mare muncă pentru a-și reface stocul de animale necesar.

S'au expus 505 bovine vânzându-se taurul de

prăsilă cu 650 mii coroane (43 mii lei) iar alte exemplare superioare cu 1 milion 500 mii coroane (70 mii lei).

Vacile de lapte s'au vândut cu 450 mii coroane bucata (30 mii lei.) Boii s'au vândut cu 570 mii (38 mii lei) bucata ceiace ar veni 100 de coroane un kg. de carne.

S'au mai expus 900 capete de porci. Vierii de reproducție au fost vânduți cu 90 de mii de coroane (6 mii lei) bucata.

S'au expus și numeroase păsări.

Cocoșul de rassa „Plymouth“ s'a vândut cu 15 mii coroane (1000 lei) bucata.

Gâsca de „Emden“ s'a vândut cu 50 de mii coroane (3300 lei) bucata.

Falimentul unei bănci din Timișoara

Una dintre cele mai mari instituții financiare din Banat, banca Loyd din Timișoara, a fost declarată în stare de faliment. La încheierea bilanțului s'a constatat că deficitul băncii se urcă la suma de 8 milioane lei.

În Ianuarie, banca a pierdut suma de 2 milioane lei, cu operațiunile de dolari și fiorini olandezi, iar acum câteva zile, alte milioane de lei.

În cursul zilei de ieri, acționarul Andreăș Gheorg, din Arad a făcut denușul la parchet.

Parchetul din Timișoara a dat ordin ca să fie reținute toate pașapoartele directorilor băncii.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut în editura „Cartea Românească“

Cunoștințe Folositoare, Seria D, No. 2: *Motorul Diesel* (Motoarele cu ardere internă) de Inginer Casseti. —

Prețul Lei 2. —

Cunoștințe Folositoare, Seria D, No. 3: *Industria Parfumului* de Profesor E. Severin. —

Prețul Lei 2. —

Cunoștințe Folositoare, Seria D, N-rele 4—5 *Aerul lichid* de Ilie Matei. —

Prețul Lei 4. —

Cunoștințe Folositoare, Seria C, No. 9: *Olanda* (Țara și Poporul) de Apostol Culea.

Prețul Lei 2. —

De vânzare la principalele librării din țară

CRONICA SĂPTĂMÂNALĂ

„Banca populară”, institut de credit în Caransebeș, care are filiale în Bozovci, Teregova și Eselnița, urcă capitalul său acționar dela 1 milion lei la 3 milioane.

Acționarii vechi vor putea opta după fiecare acție veche 2 acții noi cu 110 lei; Acționari noi vor plăti de acție 125 lei. Terminul de optare este 1 Iulie 1923.

Cultura tutunului în Ungaria. O ordonanță ministerială din Ungaria dă dreptul de a cultiva tutun pentru uzul personal numai agricultorilor de meserie socotind 100 de rădăcini de tutun pentru un fumător și nu mai mult de 200 de familie.

În schimbul acestui drept se va plăti o taxă de licență de 4000 cor. pentru 100 plante și 5200 pentru mai multe.

Noi linii ferate, linia ferată directă Arad-Oradea-Mare, s'a pus deja de mult în construcție.

Afară de aceasta au mai fost planuite următoarele noi linii:

O linie care să lege granița cu Munții apuseni prin Oradea; una care să lege Aradul cu Beiușul, legând deci granița dela Arad cu Beiușul, Munții apuseni, Clujul etc. și una care să lege Beiușul cu Clujul prin Valea Iedului.

Tarifele pe căile ferate foste particulare. Odată cu trecerea la Stat a căilor ferate Arad-Ceanad și Someșene, împreună cu căile ferate din regiunea Năsăudului și Jibou-Baia Mare, taxarea bagajelor și a mărfurilor între aceste linii precum și dela ele la cele ale C. F. R., se va face după tarifele locale ale căilor noastre ferate.

Aceste tarife sunt: acel valabil dela 15 Februarie 1921, pentru călători și bagaje, și acel valabil dela 1 August 1922, pentru transportul mărfurilor. Până la alte dispozițiuni biletele de călătorie de carton, afiștoare în stațiunile acestor linii, se vor elibera cu prețurile tarifului C. F. R.

Expoziție de vite în Sibiu. Comisiunea zootehnică a județului Sibiu aduce la cunoștință, că a hotărât aranjarea unei expoziții împreună cu târg de vite de prăsilă, în orașul Sibiu, care va avea loc la 28 Apr. st. n. 1923, în Târgul de vite. La acest târg își vor putea acoperi prin cumpărare lipsa vite or de prăsilă.

Căile ferate ungare au urcat tariful pentru persoane cu 50% iar pentru mărfuri cu 20—30%. Noua tarifă a intrat în vigoare la 1 Aprilie.

Noui târguri au fost aprobate de ministerul de domenii, pentru următoarele comune: Două târguri anuale de vite și mărfuri în comuna *Maiva*, județul

Târnava mare, în zilele de 26—28 August și 2—4 Februarie; două târguri anuale de vite în *Proștea mare* jud. Târnava mică, în 10 Aprilie și 26 Octombrie un Târg săptămânal de vite în fiecare Joi la Agârbiceni. jud. Turda-Mureș.

Lefuri în cifre astronomice. Statul pentru muncă și apărare din Rusia sovietică a fixat, în Februarie, cu leafă maximală pentru funcționarii:

De categoria întâia, suma de două miliarde șase sute milioane ruble;

Pentru cei de categoria a două miliarde și 350 milioane ruble și

Pentru cei de categoria a treia două miliarde și o sută milioane ruble sovietice pe lună.

„CARTEA ROMÂNEASCĂ” continuă și în anul curent 1923 concursurile cu premii pentru scrieri românești.

Premiile ce va acorda se ridică la suma de Lei 113.000.—

Prospecte detaliate cari cuprind subiectele și condițiunile acestui concurs, se trimit cu plăcere la cererile ce se vor adresa Direcțiunii „Cartea Românească” București, Bulev. Academiei 3.

Convocare

Domnii acționari ai institutului „AURARIA” casă de economii societate pe acțiuni în Abrud prin aceasta sunt avizați că după-ace la adunarea generală ordinară ținută la 31 Martie a. c., neîntrunindu-se acționarii în numărul recerut de statute, nu s'a putut lua hotărâre referitor la urcarea capitalului de acțiuni și de aceea conform articolului 26. din statute s'a convocat o nouă adunare generală pe

23 Aprilie 1923

la oarele 2. p. m. în localul institutului, la care sunt invitați toți acționarii, rugați fiind totodată, ea în sensul statutelor să-și depună avuțiile și eventual documentele de plempotență la cassa institutului ori la institutul „Albina” din Sibiu „Doina” în Câmpeni, „Detunata” în Buciumșasa și „Buciumana” în Buciumșeni.

Abrud, 31 Martie 1923

Direcțiunea

Adunările generale și dividenda băncilor.

NUMELE	SEDIUL	% divi- dendă pro- pus adun.	LEI	Adunarea generală
„Albina“ institut de credit	Sibiu	16%	16	24/II 923
„Ajutorul“ institut de credit	Șeica-mare	12%	—	15/IV 923
„Aurarla“ cassă de econ.	Abrud	—	—	31/III 923
„Agricola“ soc. econ pe acții	Hunedoara	10%	—	11/II 923
„Armonia“ cassă de economii	Cincul mare	—	10	28/III 923
„Arădana“ soc. com. și ind.	Arad	—	—	4/III 923
„Banca Agrară“ s. a. priv.	Cluj	5%	50	12/IV 923
„Banca Centrală“ pt. Ind. și com.	Cluj	12%	25 50	21/IV 923
„Banca Economică“ soc. pe acții	Semlac	9%	4 50+imp	25/III 923
„Banca Gloria“ soc. an. pt. ind și com.	Lipova	10%	25	22/III 923
„Banca Poporală“ s. a. de credit ind. și com.	Dej	8%	4	13/II 923
„Bihoreana“ inst. de credit și econ.	Oradea Mare	14%	—	8/I 923
„Banca Comercială Română“ s. a.	Gătaia	—	—	11/III 923
„Banca Oravițana“ s. a.	Oravița	—	—	28/III 923
„Banca Poporală“ inst. de credit	Caransebeș	—	—	8/III 923
„Banca Berzova“ s. a.	Reșița	—	—	25/II 923
„Creditul Bănățean“ s. a.	Lugoj	—	—	21/II 923
„Codreana“ inst. de credit	Basești	12%	—	17/IV 923
„Corvineană“ inst. de credit	Hunedoara	15%	—	25/II 923
„Cordiana“ inst. de credit	Fofeldea	8%	—	4/III 923
„Creditul“ inst. de credit	Zărnești	8%	—	15/IV 923
„Coroana“ inst. de credit	Cluj	10%	10	21/II 923
„Crișana“ inst. de credit	Brad	14%	7	28/II 923
„Cassa de păstrare“ s. p. a.	Sasca Montană	—	—	25/II 923
„Decebal“ inst. de credit	Deva	—	—	11/IV 923
„Doina“ s. a. com. și de credit	Câmpeni	—	—	10/III 923
„Economul“ in t. de credit	Cluj	10 ¹ / ₂ %	4 50 efectul	29/II 922
„Economia“ soc. pe acții	Cohalm	12%	12	25/III 923
„Furnica“ cassă de economii	Făgăraș	20%	34	25/II 923
„Făgețana“ cassă de economii	Făget	10%	—	19/IV 923
„Goronul“ inst. de credit	Aiud	12%	12	10/III 923
„Grănițerul“ inst. de credit	Dobra	10%	5	26/III 923
„Harghita“ soc. pe acții	Miercurea Ciuc	6%	150	12/II 923
„Izvorul“ inst. de credit	Alba-Iulia	—	—	10/IV 923
„Insoțirea inst. de credit“	Daneș	—	—	2-15/II 923
„Maramureșana“ inst. de credit	Maramureș	12%	—	23/III 923
„Mercur“ s. a.	Năsăud	15%	63 50	10/IV 923
„Minerva“ inst. de credit	Beclean	—	—	12/V 923
„Mureșiana“ inst. de credit	Reghin	11%	—	11/IV 923
„Nădlăcașana“ inst. de credit	Nădlac	—	—	19/IV 923
„Noiana“ inst. de credit	Noul român	—	—	22/IV 923
„Olteana“ cassă de economii	Viștea de jos	—	—	12/III 923
„Opinca“ reun. de păstrare	Ciachigârâu	—	—	21/III 923
„Patria“ bancă de credit, com.	Blaj	14%	60	4/III 923
„Porumbăceana“ cassă de economii	Porumbacul de jos	10%	—	18/III 923
„Progresul“ inst. de credit	Ilia	—	—	2/III 923
„Sebeșană“ cassă de păstrare	Caransebeș	9%	9	29/III 923
„Selăgeana“ inst. de credit	Jibău	10%	5	31/III 923
„Sercăiana“ inst. de credit	Sercaia	10%	—	—
„Sentinela“ inst. de credit	Satul nou	10%	—	—
„Silvania“ inst. de credit	Șimleu	10%	5	9/III 923
„Sătmăreana“ inst. de credit	Seini	10%	—	27/III 923
„Surul“ inst. de credit	Racovița	—	—	12/II 923
„Vatra“ inst. de credit	Cluj	—	—	12/IV 923
„Voileana“ cassă de economii	Voila	20%	—	21/III 923
„Vărădiana“ soc. pe acții	Varădia	8%	4	25/II 923
„Victoria“ inst. de credit	Arad	—	—	4/III 923
„Vulturul“ inst. de credit	Tășnad	15%	7 50	22/III 923
„Vulturul“ inst. de credit	Diciosânmărtin	12%	12	11/IV 923
„Vlădeasa“ inst. de credit	Huedin	—	—	24/III 923

„NOIANA“ Institut de Credit și Economii Societatea pe Acții în Noul-Român.**CONVOCARE.**

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „NOIANA“, societate pe acții se invită conform §§-lor 15 și 16 ai statutelor societății la

a XVI-a adunare generală ordinară,

care se va ținea în Noul-Român în localul institutului la 22 Aprilie 1923 st. n. la 2 oare p. m.

O B I E C T E L E :

1. Constituirea adunării generale.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere și aprobarea bilanțului pe anul 1922.
3. Distribuirea profitului curat și darea absoluturului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
4. Alegerea membrilor în comitetul de supraveghiere.
5. Alegerea unui membru în direcțiune.
6. Statorirea marcelor de prezență.

NB. Domnii acționari cari doresc a lua parte această adunare cu vot decisiv, au să depună acțiile, eventual documentele de plenipotență la cassa institutului nostru cu cel puțin o zi înainte de adunare (§ 17 din statute.)

DIRECȚIUNEA.

ACTIVA				CONTUL BILANȚ LA 31 DECEMBRIE 1921.				PASIVA								
Cassa în număr		52065	08	Capital social		21000	—	Escont de cambii		172627	—	Fond de rezervă		8979	71	
Imprumuturi ipotecare		16228	50	Fond pentru scopuri de binefaceri		125	48	Efecte		10130	50	Depuneri spre fructificare		160316	83	
Mobilier		150	—	Pro diversi		1689	91	Mobiliar		1500	—	Dividende neridicate		1477	36	
Imprumut pe obligațiuni		1500	—	Interese transitoare		6210	91	Interese transitoare		1500	—	Conto curent		44021	04	
				Profit transpus		900	30	Profit transpus		900	30	Profit curat		7979	54	
				Profit curat		7979	54	Profit curat		7979	54			8879	84	
						252	01	08						252	70	08

EȘITE				CONTUL PROFIT ȘI PIERDERE				VENITE							
Interese după depuneri		4807	34	Profit transpus		900	30	Profit transpus		900	30	Interese de cambii escomptate		7390	69
Salare		1200	—	Interese de cambii escomptate		7390	69	Interese dela imprum. ipotecare		1782	10	Interese dela imprum. ipotecare		48	—
Spese		1782	10	Interese dela imprum. ipotecare		48	—	Interese dela efecte		688	57	Interese dela efecte		491	—
Contribuțiune		688	57	Interese dela efecte		491	—	Interese dela depuneri proprii		250	—	Interese dela depuneri proprii		295	31
Chirie		250	—	Interese dela depuneri proprii		295	31	Proviziuni		900	30	Proviziuni		4225	15
Profit transpus		900	30	Proviziuni		4225	15	Interese de întârziere		7979	54	Interese de întârziere		4329	40
Profit curat		7979	54	Interese de întârziere		4329	40			8879	84			17607	85
						17607	85							17607	85

Noul-Român, la 31 Decembrie 1922.

MEMBRI DIRECȚIUNII:

Aurelian Negruțiu m. p.   Ioan I. Comșia m. p.   Vasile Aron m. p.   Maximilian Budăc m. p.
președinte dir.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele institutului.

MEMBRII COMITETULUI DE SUPRAVEGHIERE:

Dr. Moldovan m. p.   George Boeriu m. p.   Simion Căndea m. p.

„BANCA AURORA“ societate pe acții, Năsăud.**Convocare.**

Domnii acționari ai băncii „Aurora“ societate acționară sunt invitați a participa la

a XLIX-a adunare generală ordinară

care va avea loc *Sâmbătă 28 Aprilie 1923* la 3 oare p. m. în localul societății.

ORDINE DE ZI:

1. Constituirea adunării.
2. Darea de seamă a Consiliului de Administrație și raportul comitetului de cenzori.
3. Stabilirea Bilanțului și C-tului de Profit și Pierdere pe anul 1922, distribuirea beneficiului net, fixarea dividendului.
4. Darea absoluturului Consiliului de Administrație și Comitetului de cenzori.
5. Alegerea alor 2 membrii ai Consiliului de Administrație pe 4 ani și alegerea Comitetului de cenzori pe 3 ani.
6. Modificarea §-lor 5, 6, 23, 50 și 54.
7. Fixarea plăților Consiliului de Administrație și a Comitetului de cenzori, precum și a marcelor de prezență.

Năsăud, la 6 Aprilie 1923.

Consiliul de administrație.

ACTIVA				CONTUL BILANȚ CU 31 DECEMVRIE 1922.				PASIVA			
Casa în numărar	327453	07		Capital societar			500000				
Disponibil la bănci	83612	76	411065	Fond gen de rezervă	411000						
Escont			1263291	„ spec „	61000						
Credite ipotecare			1862764	„ cultural și de binefaceri	56000						
„ personale			1183500	„ pentru întreținerea edif.	12000						
„ de cont curent			4829502	„ de pensuni	175000			715000			
Efecte publice și diverse acțiuni			286076	Depozite spre fructificare				8566744	84		
Bon de asigurare			4253	Dividend neridicat				1960			
Casele societății			71500	Spese de emisiune				30885			
Marfă			99580	Interese transitoare anticip				43291			
				Beneficiul transpus din anul 1921	10000						
				Beneficiul net al anului 1922	143654	56		153654	56		
			10011535	40				10011535	40		

EȘITE				CONTUL PROFIT ȘI PIERDERE CU 31 DECEMVR E 1922.				INTRATE				
Interese: la depozite	304207	44		Beneficiul transpus din anul 1921			10000					
„ fondurile de rezervă	36634			Interese: dela escont	86913	02						
„ fond „ pensuni	14500		355341	„ „ credite ipotecare	116358	60						
Impozite: directe	92721	87		„ „ „ personale	96366	75						
„ după int. de dep spre funct.	30570	60	123292	„ „ „ decont-curent	296253	05						
Spese: Salare	55189			„ „ efecte și div. acțiuni	8550	75		604942	17			
„ Bani de cvatr	5880			Proviziuni				230516	58			
„ Aduas de scumpete	43425			Venit dela casele societății				17695				
„ Spese de administrație	51231	15		„ „ marfă				8570	87			
„ Chirie	1200											
„ Marce de prezență	2590		159503									
Amortizări			79930									
Beneficiul transpus din anul 1921	10000											
Beneficiul net al anului 1922	143654	56	1536754									
			871724	62							871724	62

Leon Bancu
dir. exec.

Năsăud, la 31 Decemvrie 1922.

Ștefan Rebreanu
șefcont.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

ss. Dr. Teofil Tanco   ss. Gregoriu Pletoș   ss. Dr. Leon Scridon   ss. Ioan Șerban   ss. Ștefan Scridon
președinte.   ss. Emil Mărcușiu,   ss. Dr. Tudor Moșil,   ss. Liviu Mureșian,   ss. George Chitul

Subsemnatul comitet de cenzori am examinat conturile de mai sus și le am aflat în deplină consonanță cu registrele institutului. — Năsăud, la 6 Aprilie 1923.

ss. Ioan Născușiu, președinte   ss. Ioan Marcu   ss. Vasile Moșil   ss. Ioan Partene